

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wiktor

Nazwisko: Wigda

Miejsce urodzenia: Krynice pow. Białystok

Data urodzenia: 11-02-1928

Imię ojca: Kajetan

Imię matki: Leontyna

Dodatkowe informacje:

Uzupełnienia/sprostowania:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Wiktor Wigda pseud. "Waligóra", w roku 1946 żołnierz antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie pow. Białystok, występuje w aktach operacyjnych UB z PUBP Białystok oraz WUBP i KW MO w Białymstoku z lat 1946-1954. Akta te dot. rozpracowania i likwidacji kilku zbrojnych oddziałów NZW - walczących z komunistycznymi okupantami kraju na terenie pow. Białystok w latach 1945-1949, w tym dowództwa i żołnierzy Komendy Powiatu NZW krypt. „Bałtyk”. Akta te zawierają m.in. charakterystykę sprawy krypt. "Bałtyk" (rozpracowania komendy powiatowej NZW), schemat łączności białostockiej NZW oraz spis członków NZW na terenie pow. Białystok. Wiktor Wigda pseud. "Waligóra" występuje w tym spisie jako już "aresztowany przez nasz Urząd" (tj. przez funkcjonariuszy UB) dowódca I drużyny w II plutonie w V kompanii NZW.	IPN Bi 011/19 (159/IV).	
Akta te zawierają sprawozdania Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Białymstoku z jej działalności za okres od 31.08.1946 do 31.12.1946. W sprawozdaniu dotyczącym okresu od 10.10.1946 do 20.10.1946 znajduje się informacja o skierowaniu sprawy Wiktora Wigdy s. Kajetana do Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku - z wnioskiem o jej rozpatrzenie w trybie doraźnym.	IPN Bi 184/8.	

Wiktor Wigda pseud. "Tratewka" i "Waligóra" figuruje w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1946-1947 jako oskarżony członek "nielegalnej organizacji" Narodowe Zjednoczenie Wojskowe (NZW) oraz jako "dowódca drużyny NZW". Akta te zawierają m.in. akta śledcze UB z PUBP w Białymstoku. Zapisano w nich między innymi, że Wiktor Wigda został zatrzymany przez UB i aresztowany dn. 4.09.1946. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dn. 18.10.1946 Wiktor Wigda został uznany winnym tego, że na terenie pow. białostockiego od marca 1946 do chwili zatrzymania go, tj. do dn. 4.09.1946, "brał udział w związku pod nazwą NZW wiedząc, że związek ten gromadził środki walki orężnej w celu obalenia demokratycznego ustroju państwa". Wiktor Wigda został za to skazany w trybie doraźnym na karę śmierci oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze. Wyrok śmierci na Wiktorze Wigda (wówczas 18-letnim) wykonano dn. 5.11.1946 w więzieniu w Białymstoku.

IPN Bi 212/388 (Dr 92/46).

Wiktor Wigde, syn Kajetana i Leontyny, ur. 11.02.1928 we wsi Krynice pow. Białystok, figuruje (razem z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego zbrojnego podziemia skazanymi na karę śmierci) w aktach UB z WUBP w Białymstoku i prokuratury z roku 1946 zatytułowanych "Obwieszczenia o karze śmierci 1946 r.". Te obwieszczenia wojskowej prokuratury w Białymstoku dot. przede wszystkim skazania na karę śmierci w trybie doraźnym w roku 1946 oraz "pozbawienia praw publicznych i obywatelskich na zawsze" kilkudziesięciu żołnierzom i współpracownikom AK-AKO, NSZ i NZW, w tym m.in. Wiktora Wigdę. Na str. 6 tych akt zamieszczono fotokopię dużego plakatu - obwieszczenia informującego o skazaniu ww. członków zbrojnego podziemia, w tym Wiktora Wigdę.

IPN Bi 033/7.

Wiktor Wigda, syn Kajetana i Leontyny, figuruje w aktach Centralnego Zarządu Więziennictwa z lat 1956-1969 zatytułowanych "Kartoteka skazanych" (ta kartoteka obejmuje karty wytworzone w poszczególnych więzieniach PRL w latach 1944-1968). W karcie dot. Wiktora Wigdę zapisano między innymi, że ww. wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 18.10.1946 został skazany na "karę śmierci" i ten "wyrok wykonano" w dniu 5 listopada 1946 w więzieniu w Białymstoku.

IPN BU 2449/1.

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z roku 1946 dotyczące Witolda Marchelskiego pseud. "Zośka" (syna Stanisława ur. 01.04.1926) i kilku innych aresztowanych członków Narodowego Zjednoczenia Wojskowego z terenu pow. Łomża i pow. Białystok zawierają między innymi akta śledcze UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z roku 1946, w tym protokoły przesłuchań świadków i osób "podejrzanych". Wiktor Wigda, syn Kajetana i Leontyny, występuje w tych aktach w zawiadomieniu - piśmie kierownictwa MON do szefa Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku, datowanym 30.10.1946. Występuje w tym piśmie wraz z pięcioma innymi skazanymi na śmierć partyzantami NZW, w tym m.in. z Józefem Żakowskim synem Bronisława, jako "skazanymi na karę śmierci", których wyroki "podlegają wykonaniu".

IPN Bi 212/379 (Dr 83/46).

Wiktor Wigda pseud. "Tratewka" i "Waligóra" figuruje w opracowaniu KW MO w Białymstoku z lat 1973-1979 zatytułowanym "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 47". To opracowanie pionu archiwalnego SB dot. żołnierzy NZW podległych Komendzie Powiatu Białystok NZW krypt. "Bałtyk" - działającej w latach 1945-1948 na terenach powiatu Białystok i powiatów okolicznych. W kwestionariuszu dot. Wiktora Wigda pseud. "Tratewka" i "Waligóra" zapisano między innymi, że ww. "w okresie okupacji należał do AK pod pseudonimem >Tratewka<. W 1945 stracił łączność z AK. W marcu 1946 r. wstąpił do organizacji NZW, został zawerbowany przez Czesława Dudzińskiego pseud. >Sosna< ze wsi Krynice. W sierpniu 1946 r. brał udział w dwóch napadach terrorystyczno-rabunkowych (...). Zatrzymany 4 września 1946 r. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku dn. 18.10.1946 r. na karę śmierci".

IPN Bi 019/87/4 (2/27).